

Sygn. akt IV CSK 221/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z wniosku P. z siedzibą w W.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta T., Wojewody (...) i
Starosty T. oraz "B." Spółki Akcyjnej w W.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 marca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 15 października 2019 r., sygn. akt VIII Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od P. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700 (dwa tysiące
siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca P. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego T. z 15 października 2019 r., wnosząc o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty spraw przez zmianę zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie, że wnioskodawca nabył (najpóźniej) 26 listopada 2016 r. własność wskazanej w skardze nieruchomości gruntowej, ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca powołał się na:

1) istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: Czy istnieje obecnie podstawa normatywna, pozwalająca różnicować możliwość zasiedzenia własności nieruchomości przez P. w W. ze względu na to, czy właścicielem stosownej nieruchomości jest Skarb Państwa (jednostka samorządu terytorialnego), czy też inna osoba prawna względnie osoba fizyczna?

2) oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) albowiem w konsekwencji rozstrzygnięcia zawartego w skarżonym postanowieniu wnioskodawca utraci prawo (uprawnienie) do władania nieruchomością, a w konsekwencji ponad 200 rodzin utraci swoje działki, a Skarb Państwa będzie musiał wypłacić stosowne odszkodowania za nasadzenia oraz wzniesione obiekty budowlane.

W odpowiedzi na skargę uczestnicy postępowania Skarb Państwa oraz B. S.A. w W. wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie oddalenie skargi kasacyjnej w całości. Nadto, Skarb Państwa wniósł o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ponadto zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na istnieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistej zasadności skargi.

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne nie uzasadnia przyjęcia skargi do rozpoznania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się

do rozwoju prawa. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego jest tak abstrakcyjnie skonstruowane, że udzielenie odpowiedzi przez Sąd Najwyższy nie miałoby istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Co więcej, nie jest jasne, jakie przepisy - zdaniem skarżącego - budzą wątpliwości, wymagające odpowiedzi na sformułowane w skardze pytanie. Skarżący nie przedstawił też możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych, racji jurydycznych stojących za każdą z nich, ani występujących w tym zakresie rozbieżności w orzecznictwie.

Natomiast, jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi, to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność

wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01 oraz z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Skarżący nie wykazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się jedynie do wskazania konsekwencji, jakie zaskarżone orzeczenie będzie miało w stosunku do działkowców oraz Skarbu Państwa (wyplata odszkodowań). Ten argument nie jest jednak wystarczający do wykazania oczywistego naruszenia prawa, a więc oczywistej zasadności skargi.

Co więcej, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest wykluczone i dyskwalifikuje wniosek o przyjęcie skargi już na wstępie. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał przeciw uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienia Sądu Najwyższego z: 18 października 2016 r., I UK 466/15; z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800 ze zm.) obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

ke